

Tartalomjegyzék

Formai követelmények.....	2
Magyar nyelv.....	3
Irodalom	3
Történelem	3
Matematika.....	4
Fizika.....	4
Kémia	4
Biológia	5
Földrajz.....	5
Református hittan	6
Katolikus hittan	6
Baptista hittan.....	6
Evangélikus hittan	7
Vizuális kultúra	7
Ének-zene	7
Orosz nyelv	8
Francia nyelv	8
Angol nyelv	8
Német nyelv	9
Testnevelés	9

Formai követelmények

a 10. osztályos évfolyamdolgozatok számára

Az írásbeli munkákat számítógéppel szerkesztve **április 15-ig** kell elkészíteni, és **nyomtatott formában** leadni a szaktanárnak megfelelő formában és szakszerű tartalommal.

A dolgozatra két érdemjegyet kapnak a tanulók:

1. jegy: Tartalom, szerkezet, eredetiség

2. jegy: Nyelvi igényesség, forma, hivatkozások

1. A tartalmi ellenőrzés fontosabb szempontjai:

- A téma, probléma azonosítása, feltárása, bemutatása
- Háttérismeretek
- Több álláspont, nézőpont, vélemény ismertetése
- Források, bizonyítékok, egyéni meglátások összhangja
- Forráskritika: a szakirodalom igazságtartalmának átgondolása, újabb kutatások felismerése

2. Formai követelmények:

- **Címlap:** tartalmazza a tanuló nevét, osztályát, iskoláját, a választott tantárgyat, a dolgozat címét és a TATA, 20.... megjelölést. A címlapon kép, illusztráció is szerepelhet
- **Papírméret:** A/4-es
- **Margó:** mind a négy oldalon 2,5 cm-es
- **Betűtípus:** Times New Roman, betű mérete: 12 pontos
(A belső cím 14 pontos)
- **Bekezdések:** 0,5 vagy 1 cm-rel beljebb kell kezdeni.
- **Sortávolság:** 1,5-es
- **Sorok** formátuma: sorkizárt
- **Terjedelem:** minimum 4000, maximum 15.000 karakter (szóközökkel együtt, a címlap és az irodalomjegyzék nélkül)
- **Kép, ábra:** 2-4 ábra szerepelhet, de egy ábra max. kb. az oldal 1/6-a lehet
- **Melléklet:** beadható, de nem kötelező
- **Irodalomjegyzék:**
 - felhasználhatók: internetes cikkek, könyvek, folyóiratok, saját interjú, kísérlet...
 - legalább egy nyomtatott anyagra is hivatkozni kell
 - a forrásokat a dolgozat végén fel kell tüntetni
 - összefoglaló **tájékoztató** a dolgozat felépítéséről és a hivatkozásokról:
https://www.tata-refi.hu/Zs/Evfolyamdolgozat_hivatkozas.pdf
 - **példák** a hivatkozásokra: https://www.tata-refi.hu/Zs/Evfolyamdolg_segedlet.pdf

Amennyiben a dolgozat tartalmilag elégtelen, a másik jegy sem lehet egyestől különböző.

Magyar nyelv

1. Igazold példákkal a nyelvi és nem nyelvi kommunikációs normák kultúránkenti eltéréseit!
2. Mutasd be a tömegkommunikáció hatását a gondolkodásra és a nyelvre!
3. Mutasd be, hogy működik a meggyőző kommunikáció a reklámokban!
4. Mutasd be a munka és a továbbtanulás világában használatos szövegtípusokat!
5. Jellemezd a digitális kommunikáció szövegtípusait!

Irodalom

1. Értelmezd a Bocsásd meg Úristen... vagy más szabadon választott versek **alapján Balassi Bálint istenes költészetét!**
2. Mutasd be az eposzi sajátosságokat **Zrínyi Miklós Szigeti veszedelem** című művében!
3. Értelmezd **Csokonai Vitéz Mihály Dorottya** című vígposzának műfaji és szerkezeti sajátosságait!
4. Mutasd be az elégikus létszemléletet **Berzsenyi Dániel lírájában!**
5. Mutasd be a szentimentalista napló – és levélregény jellemzőit **Kármán József Fanni hagyományai** című művében!
6. Mutasd be **Kölcsey Ferenc kritikus munkásságát és szemléletét** szabadon választott kritikái alapján!
7. Mutasd be a horror műfajának tipikus jellemzőit **E. A. Poe A fekete macska, A Vörös Halál maszkja és az Usher-ház pusztulása** című novellák alapján!
8. Érzékeltess a romantika és a realizmus kettősségét **Stendhal, Balzac, Charlotte Brontë, Emily Brontë vagy Jane Austen** egy szabadon választott regényében!

Történelem

1. Trianon és a családom: személyes emlékek a trianoni béke korszakáról
2. Trianon titkai: miért vesztett Magyarország a béketárgyalásokon?
3. 1520 - Luther kiátkozása
4. Rákóczi, Mikes - a kuruc emigráció Rodostóban (1720-tól)
5. Klapka György (1820-1892) kalandos élete
6. A visztulai csoda (Lengyelország hőstette 1920-ban)
7. A magyar Korona két évtizede (szabadon választott húsz év a Szent Korona történetéből)
8. Egy választott hungarikum történeti bemutatása

Matematika

1. Aranymetszés a matematikában, a természetben és a mindennapokban.
2. Geolokáció – trigonometrikus függvények alkalmazása a helymeghatározásban.
3. Magasabbfokú egyenletek megoldása.
4. Szerencsejátékok matematikája.
5. Végtelen a matematikában.
6. Prímszámok.
7. Speciális számok.
8. Nyilvános kulcsú titkosítás matematikai háttere.
9. A zene matematikája.
10. Pénzdíjas matematikai problémák.
11. Diofantoszi egyenletek

Fizika

12. Zsebtelep belső ellenállásának kísérleti meghatározása (saját mérés kivitelezése, dokumentálása).
13. Szabadesési gyorsulás kísérleti meghatározása (saját mérés kivitelezése, dokumentálása).
14. Az időmérés története.
15. A hőmérséklet értelmezésének története.
16. Az impulzusfogalom és alkalmazása az emberiség történelmében.
17. A „g” méréssel foglalkozó tudósok és egyéb találmányaik.
18. Magyarok a XIX. század természettudományában.
19. Napenergia.
20. Szélenergia.
21. Atomenergia.

Kémia

1. Szerves savak és sóik a konyhában.
2. Észterek a természetben.
3. „E” számok.
4. Műanyagok a mindennapokban.

10. évfolyamos beadandó dolgozatok követelményei, témajegyzéke

5. A tej, mint teljes értékű élelmiszer.
6. Borhamisítás, a pálinkafőzés kémiaiája.
7. Robbanószerek és Alfred Nobel

Biológia

1. Egy vírus vagy baktérium okozta megbetegedés ismertetése, különös tekintettel a betegség lefolyására és az immunizálás lehetőségeire.
2. Louis Pasteur bakterológiai kutatómunkájának bemutatása, felfedezéseinek jelentősége.
3. A penicillin felfedezése és a tudatos antibiotikum-használat ismérvei.
4. Egy szabadon választott növényfaj (vadon élő vagy szobanövény) morfológiai jellemzése, élettani igényeinek vázolása.
5. Saját háziállat megfigyelése, a tartási körülmények ismertetésével, etológiai vonatkozások kifejtésével.
6. A klímaváltozással összefüggésbe hozható, hazánkban megjelent vagy potenciálisan megjelenő új típusú betegségek ismertetése, a betegség eredetének, vektorainak megjelölésével.
7. Egy lakóhelyedhez közeli természetvédelmi terület bemutatása, a geológiai sajátosságok, a flóra és a fauna jellemzésével.

Földrajz

1. Az Andok országai
2. Utazás a Transzszibériai vasútvonal mentén
3. Jules Verne regényeinek topográfiaja
4. A skandináv jóléti államok
5. A világ nagy sporteseményeinek topográfiaja
6. A Tatai-medence hidrológiája
7. Veszélyeztetett fajok a klímaváltozás tárgyában
8. A Föld víz-és jégkészletének jövője
9. Az ismeretlen Új-Zéland
10. Mit üzen nekünk Wall-E?

Református hittan

1. Keresztyén ember a társadalomban (Elvárt tartalom: bibliai alapjai a keresztyén ember felelősségének a társadalomban, a különböző társadalmi rétegekben meglévő lehetőségek bemutatása)
2. Párkapcsolat és családi élet a 7. parancsolat fényében (Elvárt tartalom: a 7. parancsolat értelmezése, magyarországi párkapcsolati és családi helyzet bemutatása, problémák, statisztikák, megoldási lehetőségek Isten Igéjének fényében)
3. Gyülekezet, ahova tartozom (Elvárt tartalom: a saját gyülekezet történetének bemutatása)
4. A Távolségi vallások egyikének alapos és részletes bemutatása (Elvárt tartalom: a vallás története, tanainak ismertetése, vallási gyakorlatok bemutatása)
5. Újszövetségi történetek megjelenése a művészetekben (Elvárt tartalom: irodalom, zene, képzőművészet területeiről hozott újszövetségi történeteken alapuló művek, alkotások bemutatása, rövid elemzése)

Katolikus hittan

1. Ismertesd Szent Ágoston életútját – kidolgozottabban a szerzetesi élettel kapcsolatos törekvéseit, eredményeit és egyházatyai munkásságát!
2. Milyen okok – történelmi, földrajzi, politikai, vallási, kulturális – vezettek a keleti egyházszakadáshoz?
3. Mutasd be Szent István király életútját, - kiemelve egyházszerző tevékenységét!
4. „Magyarország apostola és tanítója” - Prohászka Ottokár életútja és a XIX-XX. századi katolikus megújulásban betöltött szerepe
5. A magyar egyházak története a szocializmus korában – kiemelve a katolikus egyház helyzetét és Mindszenty József tevékenységét

Baptista hittan

1. Ismertesd a Biblia ihlettségének fogalmát, dolgozd ki azon érveket melyek a Szentírás ihlettségét, tévedhetetlenségét, igazságát támogatják.
2. Az Ószövetség és az Újszövetség viszonya.
3. LMBTQ és a Biblia! Kutasd ki, hogy milyen véleményt hirdet a Biblia az LMBTQ-ról, majd foglald össze, hogy fiatalként hogyan lehet képviselni a bibliai értékrendet a témában. Ha van saját tapasztalatod, foglald bele.
4. Mutasd be Pál Apostol megtérését. Írj arról, hogy milyen volt, mivé vált és mi az ami megváltoztatta.
5. Ismertesd a keresztyénység állapotát globális szinten. Írj a keresztyénüldözésről, a keresztyénység növekedéséről és/vagy csökkenéséről a világban.

Evangélikus hittan

6. Az egyházi esztendő funkciója és az ünnepekörök üzenetei, különös tekintettel az egyházi textíliák színeire
7. Jézus példázatainak üzenetei és mai aktualitása
8. A Lutherrózsa kialakulásának története és szimbolikája
9. Ádventtől Vízkeresztig – evangéliumi történetek alapján
10. Legfontosabb keresztény szimbólumok az Evangélikus Énekeskönyvben

Vizuális kultúra

1. A szénrajz történetének és technikájának bemutatása Egy a témakörben megadott technikával készült munka elkészítése
2. A tusfestés távol-keleti gyökerei. Egy a témakörben megadott technikával készült munka elkészítése
3. A ceruzarajz mint legelterjedtebb technika. Egy a témakörben megadott technikával készült munka elkészítése
4. Tata és környéke aquarellistái. Egy a témakörben megadott technikával készült munka elkészítése
5. Régen és ma: a tempera használata. Egy a témakörben megadott technikával készült munka elkészítése
6. Kollázs és montázs - XX. századi találmány. Egy a témakörben megadott technikával készült munka elkészítése
7. Modern kor, modern technika - fotózás digitális eszközökkel. Egy a témakörben megadott technikával készült munka elkészítése

Ének-zene

1. Alkalomra és megrendelésre írt zenék a magyar zenetörténetben

Mutasson be egy művet, amely ünnepi alkalomra vagy megrendelésre íródott a magyar zene történetében! Írjon a szerzőről, a korról, amelyben a mű keletkezett, valamint a mű létrejöttének aktualitásáról! Elsősorban Liszt Ferenc, Erkel Ferenc, Bartók Béla vagy Kodály Zoltán alkotásai közül válasszon!

2. Georg Friedrich Händel londoni munkássága

Vázolja a zeneszerző életútját Hallétól Londonig! Írjon a Londonban keletkezett művekről és válasszon közülük egyet! Ismertesse a keletkezéstörténetét, írjon a műfajáról, valamint a mű és a műfaj Händel életművében elfoglalt szerepéről!

3. Francia festészet és zene a századfordulón

Az esszé röviden mutassa be a 19. század végén zajló változásokat a francia festészetben. Nevezze meg az ebben az időszakban kialakult festészeti irányzatot,

10. évfolyamos beadandó dolgozatok követelményei, témajegyzéke

esetleg sorolja fel a legfontosabb alkotók nevét! A továbbiakban tárja fel a képzőművészeti irányzattal hasonló vonásokat mutató változásokat a zeneszerzési technikákban! Nevezze meg az irányzathoz leginkább kapcsolható zeneszerzőket, részletezze, hogy stílusukat mi jellemzi a dallamalkotás, a hangnemiség és a hangsorok használata, valamint a hangszerelés terén! A bemutatást néhány alkotás megemlékezésével tegye teljessé!

4. Népzene a mindennapokban

Tekintse át a népzene gyűjtés hazai történetét, hagyományait! Vázlatosan mutassa be a szervezett gyűjtés kezdetét, a rendszerezés elveit! Válasszon és mutasson be egy olyan területet a népzene témakörében, amelyhez személyes élményei fűződnek! Említheti például a Fölszállott a páva népzenei versenyt, a táncház-mozgalmat, vagy olyan eseményt, amelyben lehetősége van/volt a népzene rendszeresen élő formában élvezni (pl. évente megrendezésre kerülő versenyek, találkozók, népzenei bemutatók stb.)!

5. A romantikus programzene

Mutassa be vázlatosan a zenei romantika korát, nevezze meg a kor kiemelkedő zeneszerzőit! Ismertesse a programzene jellemzőit! Említsen szerzőket és címeket példaként a romantikus programzenére! Válasszon egy zeneszerzőt, és írjon részletesen egy romantikus programzenei alkotásáról!

6. Kodály Zoltán művészete

Mutassa be vázlatosan azt a zenei, társadalmi, kulturális környezetet, amelyben Kodály Zoltán munkássága elindult, írjon Kodály művészi útjáról! A következő felsorolás szerint említsen a zeneszerző életművéből egy-egy művet cím szerint: szimfonikus mű, népdalfeldolgozás, oratorikus alkotás, színpadi mű, kórusmű, oktatási céllal írt mű. Válassza ki és mutassa be ezek közül az Önnek legjobban tetsző zeneművet! Írjon a mű keletkezésének körülményeiről, zenei jellegzetességeiről, és feltétlenül fogalmazza meg, hogy milyen hatással van/volt Önre a megidézett zenedarab!

Orosz nyelv

1. Az orosz konyha: alapanyagok, jellegzetes ételek, étkezési szokások
2. Az orosz népművészet tárgyi emlékei
3. A Szovjetunió és az úrkutatás kapcsolata

Francia nyelv

1. Párizs nevezetességei
2. Loire menti kastélyok bemutatása
3. Francia konyha és az étkezési szokások
4. Francia és magyar iskolarendszer összehasonlítása

Angol nyelv

10. évfolyamos beadandó dolgozatok követelményei, témajegyzéke

1. Sightseeing in Tata (Introduce Tata to a student visiting your hometown)/ Tatai Városnézés (Mutasd be Tatát egy hozzád hasonló korú tinédzsernek)
2. What is it like to be a teenager in Hungary nowadays?/Milyen ma Magyarországon tinédzsernek lenni?
3. Design an English language website for our school/ Tervezd meg iskolánk angol nyelvű honlapját
4. Design a leaflet introducing our school/ Tervezd meg iskolánk angol nyelvű bemutató prospektusát
5. The British Royal Family / Az Angol Királyi Család
6. Australia/ Ausztrália
7. Ireland/ Írország
8. Canada/ Kanada
9. England/ Anglia
10. Scotland/ Skócia

Német nyelv

1. Berlin –levél v. e-mail/ Brief o. e-Mail
2. München-levél v. e-mail/ Brief o. e-Mail
3. Hétköznapok /Wochentage –képregény/Comicheft
4. Grimm: Az öreg halász és a tenger /Der Zauberfisch Aufsatz –Fogalmazás
5. Sissi-kastélyok /Das Schloss Schönbrunn
6. Bécs-Gödöllő/Das Schloss Grassalkovich
7. Berlinálé/Die Berlinale
8. Ünnepek, ünnepnapok Németországban, Ausztriában, Svájcban/ Feste und Feiertage in den DACH Ländern

Testnevelés

1. Az újkori olimpiai játékok
2. Az egészséges életmód és a rendszeres testedzés fontossága
3. Atlétika, a sportok királynője
4. Fair play a sportban
5. A legújabb olimpiai sportágak
6. A szabályrendszer és a játéktípus változása a magyar kézilabdában

10. évfolyamos beadandó dolgozatok követelményei, témajegyzéke

7. A parasportok
8. A természetben űzhető sportok
9. Nem megengedett szerek használata sportversenyeken, nevezetesen doppingügycik
10. Egy szabadon választott sportág története és kiemelkedő sportolói